



บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (Memorandum of Cooperation; MOC)

เรื่อง การป้องกันและลดความเสี่ยงอันตรายต่อการบินและอากาศยาน
จากการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟ
ระหว่างกระทรวงคมนาคม

กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและกรุงเทพมหานคร

ปัจจุบันการปล่อยโคมลอยและโคมควันขนาดใหญ่มีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดอันตรายร้ายแรงต่อ
การบินและอากาศยาน เนื่องจากพฤติกรรมกรรมการปล่อยโคมของประชาชนที่ผิดไปจากประเพณีท้องถิ่นดั้งเดิม
เช่น การใช้โคมลอยในการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว พิธีปิดการแข่งขันกีฬาหรือวันขึ้นปีใหม่ รวมทั้งได้มีการ
การจัดประกวดการปล่อยโคมควันขนาดใหญ่แพร่หลายไปในหลายจังหวัด โดยมีการผลิตโคมให้สามารถลอย
อยู่ในอากาศได้นานและสูงขึ้นในระดับทำการบิน ด้วยการใช้โคมลอยขนาดใหญ่และเพิ่มวัสดุที่ใช้ทำเชื้อเพลิง
ซึ่งอาจทำให้เกิดอันตรายต่ออากาศยานได้



ส่วนการจุดบั้งไฟในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีการจัดงานในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา ระหว่างเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน แต่ปัจจุบันได้มีการเล่นพั้งไฟที่เรียกว่า “บั้งไฟสนาม” ซึ่งเป็นการลักลอบจุดบั้งไฟในหลายพื้นที่ตลอดทั้งปีไม่เพียงแคในช่วงเทศกาลประเพณีเท่านั้น จากการศึกษาเรื่องสถานการณ์ พฤติกรรม และผลกระทบการพั้งไฟในประเทศไทย ส่งผลกระทบต่อด้านลบทางสังคม เช่น ทำให้เกิดแหล่งอบายมุข เกิดนักพนันหน้าใหม่และเกิดปัญหาหนี้สิน นอกจากนี้ยังอาจก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่ออากาศยาน โดยกระทรวงคมนาคมได้รับรายงานจากนักบินว่ามีการพบเห็นบั้งไฟขณะทำการบินโดยไม่ได้รับการแจ้งเตือนล่วงหน้าจำนวนมาก ในระดับความสูงถึง ๒๐,๐๐๐ ฟุต (ประมาณ ๖,๐๐๐ เมตร) ซึ่งเป็นระดับที่สูงมากมีความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายร้ายแรงต่ออากาศยานเนื่องจากเป็นระดับเพดานบินของเครื่องบินโดยสารทั่วไปที่ความสูงประมาณ ๒๐,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ ฟุต

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วมีความเห็นว่าการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟจะมีผลกระทบโดยตรงต่อความปลอดภัยของอากาศยาน รวมถึงชีวิต ทรัพย์สินและภาพลักษณ์ของประเทศ ในกรณีหากอากาศยานเกิดประสพภัยจากกรณีการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟ เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายใดใช้บังคับควบคุมโดยตรง ส่วนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ทุกภาคส่วนต้องให้ความร่วมมือและเข้าใจถึงปัญหาอันตรายร้ายแรงจากการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟเพื่อร่วมกันดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง โดยกระทรวงคมนาคมได้ขอความร่วมมือจากพี่น้องประชาชนแจ้งข้อมูลให้ทางการก่อนการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการออกประกาศแจ้งเตือนนักบิน (การออกประกาศ NOTAM: Notices to Airmen) ให้หลีกเลี่ยงการใช้หวงอากาศบริเวณที่มีการปล่อย โคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟดังกล่าว

กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และกรุงเทพมหานคร มีความเห็นร่วมกันเพื่อเป็นการป้องกันและลดผลกระทบด้านลบจากปัญหาการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการเล่นพั้งไฟ อันเป็นต้นเหตุให้เกิดเพลิงไหม้ ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการป้องกันและลดความเสี่ยงอันตรายร้ายแรงที่อาจจะเกิดขึ้นต่ออากาศยาน รวมทั้งชีวิตและทรัพย์สิน โดยส่วนรวม จึงได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เรื่อง การป้องกันและลดความเสี่ยงอันตรายต่อการบินและอากาศยาน จากการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และกรุงเทพมหานคร ฉบับนี้ จัดทำขึ้น ณ กระทรวงคมนาคม เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๘ ระหว่าง



กระทรวงคมนาคม โดย ปลัดกระทรวงคมนาคม พร้อมหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กรมการบินพลเรือน สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด



กระทรวงมหาดไทย โดย ปลัดกระทรวงมหาดไทย พร้อมหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กรมการปกครอง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย



กระทรวงกลาโหม โดย ปลัดกระทรวงกลาโหม พร้อมหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกระทรวงกลาโหม ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองบัญชาการกองทัพไทย ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยเหล่าทัพ และกรมการอุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร



กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดย ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พร้อมหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทยและกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว



กระทรวงศึกษาธิการ โดย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน



กระทรวงวัฒนธรรม โดย ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม พร้อมหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กรมศิลปากร กรมส่งเสริมวัฒนธรรมและสำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม



สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดย ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พร้อมหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ และศูนย์ปฏิบัติการตำรวจชายแดนภาคใต้



กรมประชาสัมพันธ์ โดย อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ พร้อมหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย สำนักประชาสัมพันธ์ เขต ๑ - ๘ และสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด



สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดย ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พร้อมหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดทุกจังหวัด



กรุงเทพมหานคร โดย ปลัดกรุงเทพมหานคร พร้อมหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักการจราจรและขนส่ง สำนักเทศกิจ และสำนักงานเขต

โดยทุกหน่วยงานได้แสดงเจตจำนงในการบูรณาการความร่วมมือ ดังต่อไปนี้

๑. การดำเนินงานตามภารกิจความรับผิดชอบส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑.๑ กระทรวงคมนาคม



กำหนดแนวทางและมาตรการป้องกันและลดความเสี่ยงอันตรายร้ายแรงต่ออากาศยาน จากการปล่อยโคลมลอย/โคลมควันและการจุดบั้งไฟ โดยการขอความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและพี่น้องประชาชน การงดปล่อยโคลมลอย/โคลมควันและจุดบั้งไฟในพื้นที่เขตปลอดภัยในการเดินอากาศ และพื้นที่เสี่ยงตามแนวจีน-ลงของเครื่องบินบริเวณโดยรอบสนามบิน ทั้งนี้หากมีการปล่อยโคลมลอย/โคลมควันหรือการจุดบั้งไฟในพื้นที่อื่นใดให้แจ้งข้อมูลการปล่อยโคลมลอย/โคลมควันหรือการจุดบั้งไฟให้กับศูนย์ควบคุมการบินในพื้นที่ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย ๗ วัน เพื่อออกประกาศแจ้งเตือนนักบิน (NOTAM) โดยการปล่อยโคลมลอย/โคลมควันต้องเป็นไปตามรูปแบบและขนาดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนโคลมลอย (มผช. ๘๐๘/๒๕๕๒) และงดจุดบั้งไฟที่มีขนาดใหญ่ซึ่งมีความสูงในระดับเพดานบินโดยเด็ดขาด สำหรับกรณีการปล่อยโคลมควันที่มีปริมาตรเกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร ต้องได้รับอนุญาตและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๗

๑.๒ กระทรวงมหาดไทย



เร่งผลักดันร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว โดยให้ความร่วมมือดำเนินการตามแนวทางและมาตรการป้องกันและลดความเสี่ยงอันตรายร้ายแรงต่ออากาศยานจากการปล่อยโคลมลอย/โคลมควันและการจุดบั้งไฟ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบและถือปฏิบัติตามกฎหมาย

๑.๓ กระทรวงกลาโหม



ให้การสนับสนุนกำลังพลและยุทธโปกรณ์ในการให้ความช่วยเหลือเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดขึ้นจากการปล่อยโคลมลอย/โคลมควันและการจุดบั้งไฟ เมื่อได้รับการร้องขอจากส่วนราชการหรือหน่วยงานภาครัฐอื่นๆที่เกี่ยวข้องตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และให้การสนับสนุนการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการควบคุมยุทธภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ.๒๕๓๐ ที่อาจถูกนำไปใช้เป็นส่วนประกอบของบั้งไฟ

๑.๔ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา



รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวตระหนักถึงอันตรายจากการปล่อยโคลมลอย/โคลมควันและการจุดบั้งไฟที่อาจส่งผลกระทบต่อการบินและอากาศยาน โดยให้งดใช้โคลมลอย/โคลมควันและบั้งไฟในการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงวัฒนธรรมประเพณี

๑.๕ กระทรวงศึกษาธิการ



ให้ความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกให้แก่นักเรียนนักศึกษาเพื่อตระหนักถึงเรื่องความปลอดภัยและภัยอันตราย รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการปล่อยโคลมลอย/โคลมควันและการจุดบั้งไฟ โดยให้นำเนื้อหาไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๖ กระทรวงวัฒนธรรม

รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนดำเนินกิจกรรมการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดั้งเดิมของวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น โดยตระหนักถึงอันตรายจากอัคคีภัยและผลกระทบต่อการบินและอากาศยาน รวมถึงความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของส่วนรวมจากการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟ

๑.๗ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กวดขัน/ควบคุมเรื่องการพนันบั้งไฟ และบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

๑.๘ กรมประชาสัมพันธ์

ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงประชาชนโดยทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงอันตราย รวมถึงรับทราบผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟ โดยให้ความร่วมมือประชาสัมพันธ์ตามแนวทางและมาตรการที่กระทรวงคมนาคมกำหนด

๑.๙ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

มอบหมายให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดในการประสานงานกับวัด เพื่อทำความเข้าใจและขอความร่วมมือให้ประชาชนดำเนินกิจกรรมการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดั้งเดิมของวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น โดยตระหนักถึงอันตรายจากอัคคีภัยและผลกระทบต่อการบินและอากาศยาน รวมทั้งความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของส่วนรวมจากการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟ

๑.๑๐ กรุงเทพมหานคร

พิจารณาออกประกาศกำหนดแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงอันตรายจากการปล่อยโคมลอย รวมทั้งประชาสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือหน่วยงานราชการ ภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครให้งดปล่อยโคมลอย/โคมควันโดยเด็ดขาด เนื่องจากมีความเสี่ยงสูงที่อาจเกิดอัคคีภัยต่อบ้านเรือนประชาชนรวมถึงอันตรายร้ายแรงต่อการบินและอากาศยาน

๒. ให้มีคณะกรรมการร่วมระหว่างหน่วยงาน โดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม เป็นหน่วยงานประสานและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เรื่อง การป้องกันและลดความเสี่ยงอันตรายต่อการบินและอากาศยาน จากการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟ

๓. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เรื่อง การป้องกันและลดความเสี่ยงอันตรายต่อการบินและอากาศยาน จากการปล่อยโคมลอย/โคมควันและการจุดบั้งไฟ ฉบับนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ นับแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป โดยทั้ง ๑๐ หน่วยงานอาจตกลงขยายเวลาความร่วมมือออกไปได้ตามที่เห็นชอบร่วมกัน

๔. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงและการยกเลิกบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ หากหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งประสงค์จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายละเอียดในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ ให้ทั้ง ๑๐ หน่วยงานตกลงร่วมกัน

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เรื่อง “การป้องกันและลดความเสี่ยงอันตรายต่อการบินและอากาศยาน จากการปล่อยโคลลอย/โคลควันและการจุดบั้งไฟ” ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเป็น ๑๐ ฉบับ ที่มีข้อความตรงกัน และทั้ง ๑๐ หน่วยงาน เข้าใจข้อความโดยตลอดแล้ว จึงลงนามร่วมกัน

(.....)
นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์

ปลัดกระทรวงคมนาคม

(.....)

นายไมตรี อินทุสุต
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

(.....)
พลเอก ศิริชัย ดิษฐกุล

ปลัดกระทรวงกลาโหม

(.....)

นายสุวัตร สิทธิหล่อ
ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(.....)

นายสุรพงษ์ จำจด
ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

(.....)

นายดำรงค์ ทองสม
ผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม
ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

(.....)
พลตำรวจโท ไชยสิทธิ์ ชัยทรัพย์

ผู้บัญชาการสำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ
ปฏิบัติราชการแทน ผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(.....)

นายอภินันท์ จันทังซี่
อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

(.....)

นายพนม ศรีศิลป์
ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

(.....)

นายบรรจง สุขดี
รองปลัดกรุงเทพมหานคร
ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกรุงเทพมหานคร